

LESNI DELAVEC

Glasiło Osrednjega društva lesnih delavcev

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Šelenburgova ulica šte. 6/II, desno. — Naročnina stane letno 26 Din, polletno 13 Din, četrletno 550 Din, posamezna številka stane 1 Din. — Oglasi se za milimeter prostora v dolžini širine enega stolpca pri enkratni objavi računajo po 2, pri trikratni objavi po 1'80 in pri večkratni objavi po 1'40 Din. — Nefrankirane ali premalo frankirane dopise se ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije so poštnine proste.

Štev. 24.

Ljubljana, dne 15. decembra 1925.

Leto IV.

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem cenj. čitateljem in članom
Osrednjega društva lesnih delavcev

UREDNIŠTVO in UPRAVNIŠTVO.

Po izvršeni nalogi.

Ko je centralni odbor Osrednjega društva lesnih delavcev sklenil izdajati lastni strokovni list „Lesni delavec“, so bili za ta sklep merodajni zelo tehtni razlogi. Vreme na horizontu strokovnih organizacij je bilo tedaj jako razburkano. Na eni strani se je naša organizacija nahajala v sporu s samo strokovno komisijo, ki je v splošnem kaosu v samoobrambi zašla nekoliko predaleč. Napadalo se je vsevprek in je bilo tudi opaziti, da so za napade bile včasih merodajne zgolj osebne ambicije. In danes, ko je vse to za nami, bodi povedano, da so sodrugi pri centralnem odboru naše strokovne organizacije imeli vtis, da se hoče izvajati nekak teror, za katerega pa v vrstah strokovno organiziranega delavstva ne sme biti nobenega prostora.

Še važnejši pa je bil za ustanovitev „Lesnega delavca“ drugi moment: Živeli smo takrat v dobi nesrečnega razkola v delavskem pokretu, ki tudi strokovnim organizacijam ni prizanesel. Pojavila se je konkurenčna organizacija kovinarjev, rudarjev, stavbinskih delavcev, oblačilnih delavcev itd. v drugih strokah, na primer pri živilskih delavcih, usnjarijih itd., pa so se konkurenčne organizacije pripravljale. Tudi ob Osrednje društvo lesnih delavcev je že butal val razkola, premagal ga pa ni. Danes lahko konstatiramo, da je Osrednje društvo lesnih delavcev ta val prestalo in da je ostalo kompaktno. Ne malo zaslugo je imel na tem „Lesni delavec“, ki je ubral tako pot, da je prepeljal našo strokovno organizacijo kot celoto preko vseh nevarnih prepadov mimo štrlečih pečin na varno v čas, ko se je uprav divja gonja umaknila treznemu in stvarnemu naziranju. Duhovi so se umirili in uveljavilo se edino pravo spoznanje, da je vsaka cepitev delavstva v kvar delavstvu samemu in da vsak razkol prihaja edinole v prid delodajalcem in kapitalističnemu razredu sploh.

Prve in druge nevarnosti danes ni več. Razmere v strokovni komisiji so se že zdavni konsolidirale in deluje danes naše Osrednje društvo roko v roki z vsemi ostalimi delavskimi strokovnimi organizacijami v okviru strokovne komisije in je afont, ki ga je naša strokovna organizacija svoječasnó napravila proti njej, postal brezpredmeten. In ker si bo v bodoče vsak zaveden lesni delavec gotovo stokrat premislil, predno bi skušal uveljavljati kake eksperimente, ki bi bile nevarne za nadaljno enotno nastopanje in uveljavljanje vseh lesnih delavcev, ni nobenega povoda več, da bi še imeli svojo

posebni strokovni list in tako tvorili v Sloveniji v delavskem pokretu nekak corpus separatum.

Za to, da prenehamo z izdajanjem našega posebnega lista, pa govore tudi gospodarski razlogi. Jasno je, da v naših malenkostnih razmerah prihaja list, ki se ga poslužujejo vse razredne strokovne organizacije, precej ceneje kakor poseben list. Pomagali smo si na ta način, da se je vso uredniško in upravniško delo opravljalo brezplačno. Ali navzlic temu nam bo skupen list prišel ceneje — tako da brezplačno uredništvo in upravnništvo višje cene ne odtehta, ker je bila naklada našega lista zelo majhna.

Sklep centralnega odbora Osrednjega društva lesnih delavcev, da se „Lesni delavec“ ustavi, je v očičled navedenih dejstev vsekakor umesten.

Pričenši z novim letom bodo naši člani zopet prejeli list „Delavec“, ki ga za vse razredne strokovne organizacije izdaja strokovna komisija. „Delavec“ je danes dobro urejevan in aktualen ter pregleden list. Uredništvo „Delavca“ se je tudi izjavilo, da bo priobčevalo tudi vse zadeve tičoe se lesnih delavcev in njihove organizacije in da sploh pojde lesnim delavcem v vsakem oziru na roko.

Sodrugom lesnim delavcem priporočamo, da kakor doslej pošiljajo tudi v naprej vse za list namenjene stvari tajništvu društva, ki bo skrbelo, da bodo v „Delavcu“ objavljene.

Širite „Delavca“ — „Lesni delavec“ je svojo misijo izvršil.

Kaj pa to?!

Nedavno tega so belgrajski, zagrebški in tudi ljubljanski listi prinesli vest, da ministrstvo za socialno politiko pripravlja revizijo zakona o zavarovanju delavcev. No, če bi hotelo ministrstvo za socialno politiko revidirati in popraviti ta zakon v tem smislu, da se z državno pomočjo prepreči pretečo nevarnost finančne katastrofe, da se ukine neposredni urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, ki je za celotno zavarovanje velikanski upravni in finančni balast, in da se delavcem povrne samouprava, za katero so bili oropani, tedaj bi tako revizijo bilo pozdraviti. Toda tak namen ne obstoja, pač pa se hoče zakon o zavarovanju delavcev revidirati v tem smislu, da se vsa inštitucija podržavi!

Da si gospodje belijo glave, kako in na kakšen način bi reformirali zakon o zavarovanju delavcev tako, kakor si to podjetniški krogi žele, odnosno da se hoče za tako reformo porabiti ravno sedanjó perijodo, ko je vpliv delavstva na zakonodajo zelo minimalen, to smo slutili že zdavni. Vsekakor kaže, da prizadevanje delodajalskih organizacij, ki pri nobeni priliki niso pozabili udariti po delavskem zavarovanju, pričenja polagoma nositi za delavstvo usodepolni sad. Kakor rečeno, vse to smo vedeli. Da pa bo Pašič-Radičeva „seljačka“ vlada šla tako daleč, da poskuša postavljati na glavo temeljni princip, na katerem sicer sloni osnovno načelo vsakega modernega delavskega zavarovanja, tega vendar nismo hoteli verjeti, tudi ne navzlic poznatemu reakcionarstvu današnje vlade.

Princip avtonomije ali samouprave, to je, da inštitucije delavskega zavarovanja upravljajo interesenti, v prvi vrsti delavci, izvira iz dejstva, da je denar, s katerim razpolaga delavska zavarovanje, last onih interesentov, ki so ga potóm svojih prispevkov

vplačali in vplačujejo, to so delavci. Da torej edino delavcem pripada pravica upravljati inštitucijo, ki jo sami vzdržujejo, je jasno kot beli dan.

Ako bi se v resnici izvedlo to, kar so dnevni časopisi namigavali, bi to pomenilo udušitev celotnega delavskega zavarovanja. In videli bomo, če bo imel današnji režim toliko poguma izvesti tak nezaslišan atentat. Naše mnenje je, da bi že sedaj morale vse delavske korporacije in vse delavske inštitucije zahtevati na mero-dajnih mestih pojasnila in proti vsaki nameri poslabšanja energično protestirati.

Zopet eklatanten slučaj, ki naravnost kriči po velikih in močnih delavskih strokovnih organizacijah. Koliko udarcev bo moralo delavstvo še doživeti, predno bo ta glasen klic razumelo?

Za samoupravo socialnega zavarovanja.

Ministrstvo za socialno politiko izvršuje novelo k zakonu o zavarovanju delavcev. V predzadnji Socialistovi številki smo zavzeli k novelizaciji zakona o zavarovanju delavcev svoje načelno stališče. Postavili smo zahtevo po večinskem zastopstvu v samoupravi socialnega zavarovanja in po pokrajinski (teritorialni) organizatorični izvedbi socialnega zavarovanja.

Sedaj pa so prinesli nekateri časopisi objave, da namerava ministrstvo za socialno politiko ukiniti avtonomno izvajanje socialnega zavarovanja in poddržaviti vse socialnozavarovalne ustanove in naprave.

Ta poizkus pomeni nov, težak udarec delavskemu razredu in nujno zahteva krepkega, enodušnega in uspešnega odgovora.

Izjavljamo: radikalno-radičevska vlada hoče z delavskim razredom boja. Prav. Pa naj z delavskim razredom poizkusi. Povemo takoj: delavski razred smatra, da je avtonomno izvajanje socialnega zavarovanja njegova najelementarnejša pravica. Pravica, ki je nihče ne sme krčiti in ki je ne bo vzela niti najbolj reakcionarna radikalno-radičevska vlada.

Najpreje pribijemo, da se potom samoupravnih korporacij izvaja socialno zavarovanje po celem svetu in celo v fašistovski vladi je zahteva po poddržavljenju socialnega zavarovanja že premagano stališče. Če bo zato naša država, naš parlament kljub temu poddržaval socialno zavarovanje, potem bo upravičeno zaslužil naslov najbolj nazadnjaške, delavstvu najbolj sovražne države, kar bo izzvalo v mednarodnem svetu najodločnejšo obsodbo in enodušen odpor.

Socialno zavarovanje in državna uprava sta dva nezdružljiva elementa in poddržavljenje socialnega zavarovanja je isto, kakor odpraviti in ukiniti mednarodne obveze glede delavskega zavarovanja. Pa zakaj?

Predpogoj uspešnega in zadovoljivega socialnega zavarovanja je živo poslovanje, ki ne prenese nobene birokracije. In, kolikor se je doslej že uveljavila v socialnem zavarovanju birokracija, je to posledica prevelike odvisnosti celotnega zavarovanja od državne uprave. Kaj ni že sedaj dovolj poddržavljenja, če ministrstvo odloča, kdo se sme in ne sme vseliti v uradno hišo in slično. Zato bo uspevalo socialno zavarovanje le, če se državni upravi zmanjša vpliv na socialno zavarovanje in se njen vpliv omeji le na nadzorstvo, če samouprave zadoščajo zakonomim normam.

Rekli smo, socialno zavarovanje ne prenese poddržavljenja. Rečemo pa tudi: država sama nima na izvajanju socialnega zavarovanja takega interesa, da bi morala zato poddržaviti vse ustanove socialnega zavarovanja. Njen interes je edino, da so ljudje preskrbljeni za bolezen in nezgode in da se pošteno in pravično uporabljajo nabrani prispevki. In, če je sedaj socialno zavarovanje prevzelo mnogo nalog, ki bi jih dejansko morala vršiti država sama, da ome-nimo materinsko, družinsko zavarovanje, bolniško oskrbo itd., potem mora država priznati, da je socialno zavarovanje v naši državi vršilo več, kakor pa je njegova prvobitna in prvenstvena dolžnost.

Ministrstvo za socialno zavarovanje je pa očitno pozabilo na činjenico, da plačuje svoje zavarovanje delavec s svojim denarjem. Da je zato povsem umevna delavčeva zahteva, da bo s svojim denarjem tudi sam razpolagal. In te pravice mu nihče vzeti ne sme in vzeti ne more.

Končno pa poudarjamo: tudi v naši državi je delavstvo zrelo, da svoje socialno zavarovanje samo upravlja. Kdor pa hoče poddržaviti socialno zavarovanje na premisi delavske nezrelosti in nespo-

sobnosti, ta degradira lastno državo na nivo nekultiviranih in divjaških tolpe in družb.

Kdor bo v državni upravi pravilno pojmoval svojo nalogo, bo stremel, da se kaže v državi napredek predvsem v samoupravah. Zato bo temu vzgojnemu momentu podredil tudi eventuelne činjenice, ki so posledica mladega in še nerazvitega socialnega zavarovanja v naši državi. Kdor pa hoče rušiti temelje države, ta pa naj s poddržavljenjem socialnega zavarovanja nadaljuje. Ve pa naj, da se bo pomotno in nehote obrnil ves boj po njegovi krivdi proti državi.

Zanima nas pa vedeti, kakšno stališče so zavzele v tem vprašanju delodajalske organizacije. Kaj one morda mislijo, da je tak način primerna pot za demontiranje socialnega zavarovanja in zmanjšanje socialnih bremen?

Delavske organizacije bodo v prihodnjih tednih z vsemi sredstvi dale duška protestu proti temu načrtu, morda bodo tudi delodajalske organizacije spoznale, da je samoupravno izvajanje socialnega zavarovanja predpogoj uspeha in napredka.

Vsem krajevnim volivnim odborom.

Končno so vendarle razpisane volitve v Delavsko zbornico po vseh težkočah, ki jih je delala vlada.

Sedaj morajo razviti vsi naši volivni odbori živahnjejšo agitacijo: sklicevati delavce na sestanke in tam objasnjevati vse, kar se tiče volitev; pobijati vsako nasprotno agitacijo, ki bi prišla bodisi od demokratov ali klerikalcev, bodisi od kakih drugih razbi-jačev delavskih vrst. Med vsem delavstvom mora prevladati parola:

Delavsko zbornico — delavskemu razredu!

Da si bo pa delavstvo priborilo zbornico, mora iti v volitve enotno na listi Združenih strokovnih organizacij.

Kajti če bi se razredno-zavedno delavstvo samo cepilo na več list, bi to izkoristili demokrati in klerikalci tako, da bi oni zagospodovali v Delavski zbornici in zavihteli bič nad delavstvom.

Delavska moč je v enotnosti.

Poleg te vsakodnevne agitacije od moža do moža, na sestankih, zborevanjih, shodih itd. pa mora volivni odbor izvršiti tudi to-le nalogo.

Pregledati spis bolniško zavarovanih delavcev in reklamirati vse naše somišljenike, ki bi bili izpušeni iz volivnega imenika.

Volilno pravico za te volitve imajo vsi delavci in nameščenci brez razlike spola, ki so bili zavarovani na podlagi prijav dne 5. decembra t. l. pri eni izmed ustanov za zakonito obvezno bolniško zavarovanje delavcev in katerih zavarovana mezda je bila večja od 5.26 Din. Tudi oni delavci in nameščenci, ki spadajo po svojem zaposlenju pod zakon o zavarovanju delavcev, a samo zato niso člani Osrednjega urada za zavarovanja ali njemu enakih institucij, ker jim garantirajo njih delodajalci za slučaj bolezni dajatvam odgovarjajočo plačo, imajo pravico do volitev v Delavsko zbornico.

Volilni imeniki bodo razpostavljeni od 26. decembra 1925 do vštete 4. januarja 1926 pri vseh krajevnih edinicah delavskega zavarovanja. Vsak član zbornice ima pravico, da v zgornjem roku volilne imenike pregleda, prepiše, objavi, tiska in da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega njih popravek.

Zahtevkom za vpis ali izbris v volilni imenik je treba priložiti dokaz zaposlitve ali nezaposlitve na dan 5. decembra. Kot dokaz velja potrdilo delodajalca o zaposlitvi. Reklamacije se vlagajo pri pristojni krajevni ediniči bolniškega zavarovanja ustno ali pismeno.

Kraj in čas uradovanja krajevnih volilnih odborov bo razglašen vso volilno dobo z razglasom na vratih pisarn krajevnih edinic bolniškega zavarovanja (Ekspozitur Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, krajevnih Bratovskih skladnic, Trgovskega bolniškega in podpornega društva). S tem so mišljeni seveda oficialni volilni odbori Delavske zbornice, ne naši.

Obveščajo Vas tudi o načinu glasovanja, da ga boste znali razložiti delavcem.

Glasovnice se dostavi vsakemu volilcu potom organov zavarovanja ali potom pošte, ali tako, da jo dvigne volilec v pisarni krajevnega volilnega odbora. Podrobnejša določila načina dostavljanja za posamezne kraje se objavijo.

Glasuje se tako, da zalepi volilec glasovalni listek in glasovnico v kuverto, ki jo je izdal glavni odbor, ali pa v drugo kuverto enake oblike. To kuverto ima poslati volilec na njemu prikladen način glavnemu volilnemu odboru, potrditi pa mora na listku, ki je na kuverto od zunaj tako prilepljen, da se da od nje odtrgati, da je kuverto sam zapečatil. Te zaprte kuverte se oddajajo v času od 2. februarja 1926 ob 6. uri zvečer glavnemu volilnemu odboru v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Glasovnice, ki bi bile vročene glavnemu volilnemu odboru pred 2. februarjem in po 7. februarju, se pri skrutinju ne bodo vpoštevale. Volilci morajo dostaviti kuverte z glasovnicami na njim ugoden način bodisi osebno, bodisi potom pooblaščenca, bodisi potom pošte glavnemu volilnemu odboru.

Volilci iz Ljubljane in predmestij morejo oddati svoj glas osebno le prvi volilni dan dne 2. februarja, pozneje pa smejo glasovati samo po pošti ali po pooblaščenca.

Volilci izven Ljubljane morejo poslati glasovnice glasovnemu odboru tudi potom krajevnih volilnih odborov. V tem slučaju morajo oddati svoje glasovnice osebno v zaprtih kuvertah v pisarni krajevnega volilnega odbora dne 2. februarja v času med 8. uro zjutraj in 6. uro zvečer, pozneje pa morejo poslati glasovnice le glavnemu volilnemu odboru potom pošte ali potom pooblaščenca.

Krajevni volilni odbori vroče te kuverte v smislu dobljenih instrukcij zaprte glavnemu volilnemu odboru.

O sestavi kandidatne liste in o volitvi kandidatov dobite posebno okrožnico.

Sodrug! na delo!

Delavsko zbornico — delavskemu razredu!

Davek na ročno delo.

Vodstvo ZRJ v Zagorju ob Savi je ugotovilo, da se davek na ročno delo pobira pri rudarskih podjetjih tudi od nadurnega dela in nedeljskih šihov.

Z ozirom na to krivico, ki se izvaja nad delavstvom, je podpisano vodstvo, na podlagi uradnega razglasa, Uradni list štev. 95, pod štev. 318, čl. 1 in 4, odstavek 2: Plačilo za delo, ki se opravlja preko dogovorjenega števila ur dnevnega ali nočnega dela, ne spada v osnovo za odmero — vložilo intervencijo potom Delavske zbornice na finančno ravnateljstvo v Ljubljani dne 29. novembra t. l. Kar je imele za posledico izjave finančne delegacije, da se imajo smatrati kot osnova za odmero obdavčenja samo zaslužki in prejemi od 48 urnega tednika, v smislu § 1 in § 6 zakona o zaščiti delavcev.

Na podlagi te ugotovitve je torej obdavčenje nadurnega dela in nedeljskih šihov nezakonito.

To priobčujemo v znanje in ravnanje vsemu našemu delavstvu, predvsem pa zaupnikom.

Volitve v delavsko zbornico.

(Konec.)

III.

Bodoče naloge zbornice.

Dosedanje delo zbornice se je moralo vsled sile razmer po večini omejevati na to, da se tej instituciji sploh prizna pravico do obstoja. Če je zbornica pri takih razmerah zamogla še tako odlično posegati v vsakodnevna delavska vprašanja, je to pred vsem zasluga tistih, ki so se trudili, da napravijo iz zbornice inštrument vsega delavstva in da se v njej ni uganjala partizanska politika.

Prijatelji in nasprotniki priznajo delegaciji Strokovne komisije, ki je imela v zbornici večinsko zastopstvo, da je razumela s svojim širokogrudnim stališčem dvigniti zbornico nad stranke, ter napraviti iz nje

vsedelavsko institucijo.

Čim bo nova zbornica izvoljena, bo njeno stališče tako utrjeno, da bo lahko posvetila vse svoje sile vsakodnevnim vprašanjem.

1. Ena glavnih nalog bo, da bo zbornica z budnim očesom pazila, da izvršujejo državna in samoupravna oblastva pravilno veljavne zakone in naredbe, ki se tičejo delavcev

in nameščencev, in da bo vsako kršitev na škodo delavcev toliko časa zasledovala, da bo taki gospodi za vselej prešlo do sličnih zlorab.

2. Zbornica bo morala posvečati meznim gibanjem vso pozornost. Vsako mezdno gibanje bo morala dobiti v upogled in skrbeti, da bodo njeni zastopniki, podkovani z vsemi statističnimi podatki, posegali v mezdne razprave ter moralno pomagali delavskim strokovnim organizacijam izvajati take mezde, ki bodo odgovarjale človeku vrednega življenja.

3. Zbornica bo morala nuditi delavstvu oporo pri njegovi izobrazbi, ter z vso silo podpirati one delavske organizacije in institucije, ki delujejo na kulturnem dviganju delavskega razreda, zlasti delavske mladine.

4. Organizirati borbo proti brezposelnosti, pomagati urediti vprašanje izseljenštva, zbirati podatke o delovnem trgu, vse to so vprašanja, ki jih bo morala zbornica reševati in pritegniti k temu delu vse organizacije in institucije, ki žele procvita delavskemu ljudstvu.

5. Zlasti bo pa naloga nove delavske zbornice, da podpre z vso odločnostjo stremljenja onih, ki se bore za:

- resnično zedinjenje vsega proletariata Jugoslavije,
- za ohranitev osemurnega delavnika in drugih dobrin,
- za priznanje delavskih obratnih zaupnikov in priznanje delavskih organizacij,
- za svobodo organizacije, tiska, zborovanja,
- proti davku na ročno delo in za izboljšanje bolniškega in nezgodnega zavarovanja,
- za zavarovanje zoper onemoglost in starost.

Delegacija Strokovne komisije se je že dosedaj zavedala teh nalog in je s svojim solidnim dosedanjim delom ustvarila temelje, da bo zbornica te naloge res lahko izvedla. Njena deviza je bila:

Delavsko zbornico — delavcem!

in pod to parolo bo kandidirala tudi bodoča delegacija Združene delavske strokovne zveze.

IV.

Kandidatna lista Združene delavske strokovne zveze.

Če smo si nadali nalogo, da napravimo od Delavske zbornice institucijo, ki naj posluje na korist vsega delavstva, ne glede na njegovo narodnost, vero ali politično prepričanje, je tudi razumljivo, da smo skušali in da še poskušamo pritegniti na skupno kandidatno listo vse, ki se s tem delavnim programom strinjajo.

Žalibog nam to delo ne gre povsem dobro izpod rok, ker poskušajo posegati vmes nekatere politične stranke, ki bi hotele dobiti pri teh volitvah koristi za svojo politiko.

Mi smo hoteli razdeliti mandate po moči strokovnih organizacij, in pri tem tudi ostanemo. Povdarjamo, da smo za skupnost pod temi pogoji še vedno pripravljeni. Če bo pa katerakoli skupina hotela borbo, da se politično uveljavi, smo pa prepričani, da imajo slovenski delavci že dovolj izkušenj, da se ne bodo dali cepiti po političnih strankah, temveč bodo šli s tistimi, ki nudijo garancijo, da se ne bo spremenila Delavska zbornica v torišče političnih bojev, temveč da bo ostala to, kar mora biti:

vsedelavska institucija!

Med organizacijami Strokovne komisije in člani bivših „Nezavisnih“ organizacij je ta sporazum že izviden in je povsem gotovo, da bomo nastopali skupno za tiste kandidate, ki jih bodo predlagale skupne strokovne organizacije.

Tudi iz tabora narodnosocialističnih organizacij se slišijo glasovi, ki delujejo na tem, da se tudi njihove organizacije ujedinijo s našimi organizacijami. Razume se, da bo, če se zedinjene izvede, tudi skupna kandidatna lista omogočena.

Kolikor imamo poročil o tej zadevi je že gotovo, da se je upravni odbor narodnosocialističnih organizacij že izrekel za zedinjenje in da so tudi člani njihovih organizacij na članskih zborovanjih z navdušenjem pozdravili zedinjenje.

Skupni nastop z njimi bo tem lažje mogoč, ker so že dosednji njihovi predstavniki v Delavski zbornici povsem složno delovali z našo delegacijo.

Kandidatna lista bo sestavljena torej po teh vidikih in parola te liste bo samo ena:

Delavsko zbornico — delavcem!

Čim bo cela zadeva v predpripravi gotova, bodo vse organizacije potom posebne okrožnice pozvane, da predložijo svoje kandidate na skupno listo. Konferenca, ki se bo vršila dne 26. in 27. decembra, bo pa listo končno veljavno potrdila.

Preko vse Slovenije naj gre samo en glas:

Na delo, da ostane Delavska zbornica res delavska!

Deset pravil za člane.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je izdal naslednjih deset pravil:

1. Skrbí, da te delodajalec prijavi v zavarovanje v roku 8 dni s pravilno višino zasluga! Prepričaj se, koliko ti odteguje od plače za zavarovalne prispevke!
2. Če nisi zdrav, posvetuj se z zdravnikom!
3. Poslušaj nasvet zdravnika in izvrši ga točno, da se ti bo lezen ne poslabša!
4. Če ti je zdravnik naročil, da prekini z delom, ostani doma in ne posečaj gostiln, sicer se pa zdravi, ne da bi zapustil delo!
5. Brez vednosti urada ne smeš menjati zdravnika, niti bivališča!
6. Z zdravili hrani! Prihranjena vsota bo koristila tebi ali tvojemu tovarišu.
7. Ne izkoriščaj zavarovalnega zavoda, niti tega ne dopuščaj drugim! Naznanjaj simulant, da varuješ lastno korist!
8. Ne veruj v sumničenja, naperjena proti zdravniku in namoščencem urada! Pridi in se o vsaki stvari prepričaj sam!
9. Če nisi z odredbami zdravnika zadovoljen, se lahko pritožiš na višjo inštanco.
10. Če vse to izvršiš, se bo okrožni urad razvil v močan in bogat zavod, ki bo skrbel za tebe in tvojo rodbino ob bolezni, ob onemoglosti in starosti.

Dopis.

Ptuj. Tukajšnja lesna industrija oziroma parna žaga inozemca Anwander (prej Viritzl) je pravi vzor mučilnice, v kateri se preganja delavstvo kakor na tlaki. Delati morajo od 10 do 14 ur na dan, po potrebi še več. Njihove plače so pa tako mizerne, da si skoraj kruha ne morejo kupiti — resnica — dokazuje njihova tedenska plača, ki znaša 100 in 120 Din. Če skuša kdo izmed delavcev priti do boljšega kruha, da prosi, tega se nahruli; če še to ne zadostuje, tedaj se kratkomalo postavi na cesto. Tako dobrosrčen je ta gosp. Anwander.

Ker ta gospod v Nemški Avstriji delavcev ni mogel tako nesramno izkoriščati — to pa zato, ker so zavedni in dobro organizirani — je pač prišel v Slovenijo poskušat svojo srečo. Ali slovenski proletarijat tudi že odpira svoje oči. Zato skušajmo postaviti močno strokovno organizacijo, delavci, organizirajmo se, le v organizaciji je naše pribežališče. Pregovor pravi: Sloga jači — nesloga tlači. In le v slogi je moč! Zato ne omahovati! Pojdite vsi kompaktno v našo bojvostrokovno organizacijo lesnih delavcev!

Pravilnik o zaposlitvi inozemskih delavcev.

V Službenih Novinah je objavil minister za socialno politiko pravilnik o zaposlitvi inozemskih delavcev. Novi pravilnik se razlikuje od dosedanjih predpisov glede zaposlovanja inozemskih delavcev predvsem v sledečem: Dovoljenja za bivanje do enega leta bodo izdajale pristojne inšpekcije dela in le za dovoljenja nad eno leto je pristojno ministrstvo za socialno politiko. Dovoljenje za bivanje pa morejo dobiti le oni, ki so prišli v našo državo že potem, ko je stopil v veljavo zakon o zaščiti delavcev. Tudi sedanji pravilnik še davno ne upostavlja svobode na delovnem trgu, vendar pa pomeni že znatno izboljšanje s tem, da bodo pustila oblastva v miru vsaj tiste, ki že leta in leta živijo v naši državi. Tako bodo sedaj prenehala naravnost nezasišana preganjanja tujih, že dolgo tu pri nas zaposlenih inozemskih delavcev. Posebno, ko je bil mnogokrat, da skoro običajno motiv za preganjanje takih ljudi vse preje kot pa želja, da se namestijo naši državljani. Tako je na primer lesni veleindustrijalec preganjal, ob primernem sodelovanju in podpiranju

nacionalističnih in šovinističnih strank seveda, tujega državljana zato, ker ni dovolil goljuhnj in drugih takih svinjarij. Pod plaščem nacionalne zaščite pa se je potem hotel maščevati nad tem siromakom. Takih zgodb pa je nešteto. V pravilniku povsem nesprejemljiva pa je določba, da tuj državljan ne sme oditi za več kot mesec dni v inozemstvo.

Naloga strokovnih organizacij bo, da bodo gledale, da bodo razni direktorji in delodajalci postopali s tujimi delavci z enakim merilom kakor z našimi. Pod nobenim pogojem ne gre, da bi prejemali tuji državljani boljše mezde samo zato, ker so tuji. Nacionalistom pa priporočamo, da i oni skrbijo za to, da bo dana našim ljudem možnost, da se izvezbajo tudi v takih poslih, za katere potrebujemo sedaj inozemce. Pa naj skrbijo, da bodo nacionalizirana podjetja vsaj ta narodni davek prispevala.

Nabavi si naj vsak lesni delavec

Delavski žepni koledar za leto 1926

ki je ravnokar izšel. Nov žepni koledar za leto 1926 prinaša poleg slik Lojze Zdravca, Iyana Cankarja in nekaterih slik iz bojišč na soški fronti ter lepe plastične slike „Industrija“ tudi slike sodrugov Jakoba Golarja, Matevža Ježeka in Lovra Garbršeka, ki so kakor znano že od ustanovitve strokovne organizacije lesnih delavcev, torej skozi 30 let, nepretrgoma njeni člani.

Druga vsebina novega žepnega koledarja je:

1. Solnčni in lunini mrki v letu 1926.
2. Kalendarium.
3. Vojna vojni.
4. Podatki o sili militarizma. a) Evropske armade. b) Koliko se izda za armade.
5. Koliko je stala svetovna vojna?
6. Sedanji stanovanjski zakon.
7. Ob tridesetletnici Osrednjega društva lesnih delavcev.
8. Trbovlje.
9. Pesem revolucionarjev.
10. Utrinki.
11. Lojze Zdravec.
12. Ivan Cankar.
13. Davek na ročne delavce.
14. Računska tabela za odmero 3-3% davka na ročne delavce.
15. Naše združništvo.
16. Evropske države, njihova glavna mesta, velikost in prebivalstvo.
17. Jugoslavija.
18. Priznanje Sovjetske Rusije.
19. Pomnožitev prebivalstva.
20. Poštne pristojbine.
21. Mere in uteži.

Razen tega je v koledarju tudi prostor za vsakdanje zapiske. Delavski žepni koledar je preskrbljen s svinčnikom in stane 12 dinarjev.

Društvo ljubljanskih mizarjev in sorodnih strok
vabi k

XXII. Silvestrovi veselici

ki se vrši

v četrtek dne 31. decembra 1925 v hotelu
„Tivoli“ (Švicarija).

Godba „Svoboda“ — Moste.

Spored bo jako zanimiv, med drugimi krasni srečolov, šaljiva pošta, alegorija itd. Po končanem sporedu PLES.
Začetek ob 19. uri (7. uri zvečer).

Vstopnina za osebo 7 Din. Otroci do 14. leta v spremstvu
starišev prosti.

Ker je čisti dobiček namenjen skladu za onemogle ter
vdovam in sirotam, vabi k obilni udeležbi

VESELIČNI ODBOR.

Kdor se hoče na koncu starega in ob pričetku novega
leta prav prijetno zabavati, naj se potruži v Švicarijo. —
Dobitki so sami lepi mizarski izdelki.

Gospodična, katera dobi največ razglednic, dobi krasno darilo.

Lastnik in izdajatelj „Osrednje društvo lesnih delavcev“ v Ljubljani.
Odgovorni urednik Kavčič Tomaž. — Tiskarna J. Pavliček, Kočevje.

